

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

علویّات: کلمہ چهل و هشتم

شرحی بر کلمات قصار حضرت علی – علیه السلام

جمعه ۲۱ - ۰۹ - ۱۴۴۱؛ ۲۶ - ۰۲ - ۱۳۹۹؛ ۱۵ - ۰۵ - ۲۰۲۰

علویّات: کلمه چهل و هشتم

اولیاء محمدی، امان خدا بر بندگان

وَ حَاكِي عَنْهُ أَبُو جَعْفَرٍ مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ الْبَاقِرُ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - أَنَّهُ قَالَ:
كَانَ فِي الْأَرْضِ أَمَانَانِ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ وَ قَدْ رُفِعَ أَحَدُهُمَا فَدُونَكُمْ الْآخَرَ فَتَمَسَّكُوا بِهِ أَمَّا الْأَمَانُ الَّذِي رُفِعَ فَهُوَ
رَسُولُ اللَّهِ - ص - وَ أَمَّا الْأَمَانُ الْبَاقِي فَالاسْتِغْفَارُ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى - وَ مَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَ أَنْتَ فِيهِمْ وَ مَا كَانَ
اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ. (كلمات قصار، ۴۸)

(و ابو جعفر، امام محمد بن علي، باقر - عليه السلام - حکایت فرمود از او - عليه السلام - که فرمود: در زمین، دو امان از عذاب خدا بود، و یکی از آن دو برداشته شد، و باقی ماند شما را دیگری. پس، در آویزید بدان. اما آن امانی که بر داشته شد، رسول الله - صلی الله علیه و آله و سلم - بود، و آن امانی که باقی است، غفران جستن است، که خدای تعالی فرمود، " و خدا چنان نیست که عذاب کند آنان را در حالی که تو در میان آنان هستی، و عذاب کننده آنان نیست در حالی که غفران می‌جویند!" [۸:۳۳ الانفال])

علویّات: کلمه چهل و هشتم

اولیاء محمدی، امان خدا بر بندگان

(Imam) Abu Ja`far Muhammad ibn `Ali al-Baqir, peace be upon both of them, has related from Amir al-mu'minin, peace be upon him, that he said:

There are two sources of deliverance from the Allah's punishment, one of which has been raised up, while the other is before you. You should therefore adhere to it. The source of deliverance which has been raised up is the Messenger of Allah (may He bless him and his descendants), while the source of deliverance that remains is the seeking of forgiveness. Allah, the Glorified, has said: And Allah is not to chastise them while you are among them, nor is Allah to chastise them while yet they seek forgiveness. (Qur'an, 8:33)

علویّات: کلمه چهل و هشتم

کمالات محمدی - ص

• شیخ عبدالکریم جیلی:

و أما اسم "السّلام" او، چه او- صلی الله علیه و آله و سلم- متجلی بود به آن. و دلیلش آن است ارتفاع مسخ و خسف است بعد بعثت او، زیرا او- صلی الله علیه و آله و سلم- سبب سلامت عالم است از آن. و الله- تعالی فرمود، "وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ" (۸:۳۳ الأنفال) (و خدا عذاب نکند آنها را تا تو در میان آنان باشی). پس، او سلامت محض است، و او سلام مطلق است.

و أما اسم "المؤمن" او، او امان عالم است، و دواء ایمان مطلق، خدا گواهی داد برای او به آن، و فرمود، "آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ" (۲:۲۸۵ البقرة) (ایمان آورد رسول به آنچه نازل شد سوی او از پروردگارش).

علویّات: کلمه چهل و هشتم

خاک پای اهل الله

• مولانا، در دفتر سوم مثنوی، بخش ۱۸:

یا کسی کرد از برای ناگسان
ترک گوید خدمتِ خاکِ کرام
بہتر از عام و رز و گلزارشان
بہ کہ بر فرقِ سرِ شاہان روی
تو نخواهی یافت ای پیکِ سُبُل
روستایی کیست؟ گیج و بی‌فُتوح
بانگِ غولی آمدش بُگزید نَقْل
زین سپسِ سودی ندارد اِعْتِراف

این سزایِ آن کہ شد یارِ خَسان
این سزایِ آن کہ اندرِ طَمَعِ خام
خاکِ پاکانِ لیبی و دیوارشان
بندہ یک مردِ روشن‌دل شوی
از مُلوکِ خاکِ جُز بانگِ دُہل
شہریان خود رَه‌زنانِ نِسَبَتِ بہ روح
این سزایِ آن کہ بی‌تَدبیرِ عقل
چون پشیمانی زِ دل شد تا شَغاف

علویّات: کلمه چهل و هشتم

مقام محمود

• مولانا، در دفتر ششم مثنوی، بخش ۲:

او شَفِیع است این جهان و آن جهان
این جهان گوید که تو رهشان نما
پیشه‌اش آن‌در ظُهور و در کُمون

این جهان زی دین و آن جا زی چنان
وان جهان گوید که تو مهشان نما
إِهْدِ قَوْمِي إِنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

علویّات: کلمه چهل و هشتم

فضائل امیرالمومنین - ع

• مرحوم کلینی در کتاب شریف کافی از زبان امام حسن مجتبی علیه السلام نقل نموده :

مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ جَمِيعاً عَنْ ابْنِ مَحْبُوبٍ عَنْ أَبِي حَمْزَةَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ لَمَّا قُبِضَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَامَ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي مَسْجِدِ الْكُوفَةِ فَحَمِدَ اللَّهَ وَ أَثْنَى عَلَيْهِ وَ صَلَّى عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ثُمَّ قَالَ أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّهُ قَدْ قُبِضَ فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ رَجُلٌ مَّا سَبَقَهُ الْأَوَّلُونَ وَ لَا يُدْرِكُهُ الْآخِرُونَ إِنَّهُ كَانَ لَصَاحِبَ رَأْيَةٍ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ عَنْ يَمِينِهِ جَبْرَائِيلُ وَ عَنْ يَسَارِهِ مِيكَائِيلُ لَا يَنْثَنِي حَتَّى يَفْتَحَ اللَّهُ لَهُ

امام باقر علیه السلام فرمود: چون امیرالمؤمنین علیه السلام وفات کرد: حسن بن علی علیه السلام در مسجد کوفه به پا خاست و حمد و ثنای خدا گفت و بر پیغمبر صلی الله علیه و آله درود فرستاد. سپس فرمود: ای مردم در این شب مردی وفات کرد که پیشینیان بر او سبقت نگرفتند و پسینیان با او نرسند. او پرچمدار رسول خدا صلی الله علیه و آله بود که جبرئیل در طرف راست و میکائیل در طرف چپش بودند. از میدان بر نمی گشت جز اینکه خدا به او فتح و پیروزی می داد.....

علویات: کلمه چهل و هشتم

محبت رسول خدا -ص- و اهل بیت ایشان -ع-

• در دعای ابو حمزه ثمالی، سید الساجدین -ع- چنین از خدای تعالی درخواست می کنند:

يَا خَيْرَ مَنْ دَعَاهُ دَاعٍ وَ أَفْضَلَ مَنْ رَجَاهُ رَاجٍ اللَّهُمَّ بِذِمَّةِ الْإِسْلَامِ أَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ وَ بِحُرْمَةِ الْقُرْآنِ أَعْتَمِدُ إِلَيْكَ وَ بِحُجِّي النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الْقُرَشِيِّ الْهَاشِمِيِّ الْعَرَبِيِّ التِّهَامِيِّ الْمَكِّيِّ الْمَدِينِيِّ أَرْجُو الزُّلْفَةَ لَدَيْكَ فَلَا تُوحِشْ اسْتِينَاسَ إِيْمَانِي وَ لَا تَجْعَلْ ثَوَابِي ثَوَابَ مَنْ عَبَدَ سِوَاكَ فَإِنَّ قَوْمًا آمَنُوا بِالْإِسْنَتِهِمْ لِيَحْقِنُوا بِهِ دِمَاءَهُمْ فَأَدْرِكُوا مَا أَمَلُوا وَ إِنَّا آمَنَّا بِكَ بِالْإِسْنَتِنَا وَ قُلُوبِنَا لَتَعْفُو عَنَّا فَأَدْرِكْنَا [فَأَدْرِكْ بِنَا] مَا أَمَلْنَا وَ ثَبَّتْ رَجَاءَكَ فِي صُدُورِنَا وَ لَا تُزِعْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَ هَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ

(ای بهترین کسی که دعاء کننده‌های خوانده است او را، و برترین کسی که امید به بسته است امیدواری، خدایا، با پیمان اسلام وسیله میگیرم سوی تو، و به حرمت قرآن اعتماد میدارم سوی تو، و به دوست داشتنم نبی امی قرشی هاشمی تهامی مکی مدنی، امید دارم منزلت نزد تو. پس، انس جویی ایمانم را به وحشت میافکن، و قرار مده پاداشم پادش کسی که غیر تو پرستیده است، چه قومی ایمان آوردند با زبانشان تا بازدارند خونهایشان را با آن، پس رسیدند بدانچه آرزو داشتند، ولی ما ایمان آوردیم با زبانهایمان و قلبهایمان تا عفو فرمایی از ما. پس، برسان ما را آنچه آرزو داریم، و تثبیت فرما امیدت را در سینه‌های ما، و کثر مگردان قلبهایمان را بعد از آن که ره نمودی ما را، و ببخشا ما را از نزد خودت رحمتی، که تو خود همان بخششگری)